Opłata pocztowa uiszczona gotówką.
Nr. 28. Lwów, Niedziela dnia 3. Lutego 1924. Rok XLII.

PRENUMERATA:
Mie[illegible] 4,50[illegible] do c[illegible] z p[illegible] 5,00[illegible] pań[illegible]
200.000 marek polsk.
Na dworcach kolejow. 300.000 Marek.

ER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy wynosi: Zwyczajny za tekstem 5 gr. Nadesłane 13 gr. Nekrologja 10 gr. Na pierwszej kolumnie 20 gr. Przed kron. i w rubryce „Repertuar" 18 gr. Po kronice i komun. 15 gr. Dział ekonom. 20 gr. Drobne ogł. za każdy wyraz 2 gr. Kupno i sprzedaż 3 gr. Matrym. 4 gr. Posz. pracy 1 gr. Paski na kolumn. tekst. po 18 gr. Ogłosz. zagr. o 50% drożej.

1. złp. = 1,830.000 mk. Ceny ogłoszeń w zł. p. obliczanych po urzędowym kursie franka złotego, podawanego codziennie.

REDAKCJA ul. Ossolińskich l. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny l. 26. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

OBWIESZCZENIE

o poborze nowej zaliczki na podatek majątkowy

Ministerstwo Skarbu podaje do publicznej wiadomości, że celem naprawy Skarbu Rzeczypospolitej będzie pobrana z mocy art. 1 ustęp 1 b i art. 2 Ustawy o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 28) oraz na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15. stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5 poz. 38).

Druga zaliczka na podatek majątkowy.

Do opłacania tej zaliczki są obowiązani wszyscy płatnicy, którym wymierzono pierwszą zaliczkę na podatek majątkowy w myśl ostatniej części art. 32 ustawy z dnia 11. sierpnia 1923 r. o podatku majątkowym (Dz. U. R. P. 94 poz. 746) płatną w czasie od 10. listopada do 10. grudnia 1923 r.

Drugą zaliczkę winni płatnicy uścić w następującej wysokości:

1) płatnicy podatku gruntowego i budynkowego w takiej sumie franków złotych, jaką otrzyma się z przeliczenia kwot pierwszej zaliczki w markach na franki złote według stosunku: 1 frank złoty = 3.500 mk.

Przykład:

1) Płatnikowi wymierzono pierwszą zaliczkę w formie wielokrotności podatku gruntowego i budynkowego w kwocie 1,250.000 mk.
Płatnik ten winien uiścić drugą zaliczkę na podatek majątkowy w kwocie:
1,250.000 : 3.500 = 357.10 franków złotych.

2) Płatnicy podatku przemysłowego w takiej sumie franków złotych, jaką otrzyma się z przeliczenia kwoty przypisu pierwszej zaliczki w markach na franki złote według stosunku: 1 frank złoty = 30.000 mk.

Przykład:

2) Płatnikowi wymierzono pierwszą zaliczkę na podatek majątkowy w formie wielokrotności podatku przemysłowego 12,500.000.
Płatnik ten winien uiścić drugą zaliczkę na podatek majątkowy w kwocie:
12,500.000 : 30.000 = 416.7 franków złotych.

Powyższą zaliczkę winni płatnicy sami obliczyć i wpłacić bez oddzielnych zawiadomień w dwóch równych ratach, płatnych:
a) pierwsza rata w czasie od 25. stycznia do 25. lutego 1924 r.,
b) druga rata w czasie od 26. lutego do 26. marca 1924 r.

Jeżeli płatnicy nie posiadają danych o wysokości pierwszej zaliczki, winni w tym względzie zasięgnąć informacji u właściwych Urzędów Skarbowych (przedsiębiorstwa sprawozdawcze w Izbie Skarbowej).

Kwoty zaliczki obliczone we frankach złotych mogą być wpłacane:

1) markami według kursu franka złotego, obowiązującego w dniu wpłaty, a określonego przez Ministra Skarbu w myśl art. 3 ustawy z dnia 6. grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 1044) i ogłaszanego w Monitorze Polskim;

2) walutami obcemi, a mianowicie: dolarami, funtami, szterlingami, frankami szwajcarskiemi, francuskiemi i belgijskiemi, guldenami holenderskiemi, koronami czeskiemi i lirami włoskiemi.

Stosunek wartości tych walut do franka złotego obliczony będzie na podstawie kursów wyżej wymienionych walut oraz franka złotego, oznaczonych w cedule giełdy warszawskiej w dniu poprzedzającym dzień wpłaty.

Dobrowolnie uiszczone kwoty na poczet podatku majątkowego będą zarachowano na drugą zaliczkę.

Zaliczka może być wpłacona:

a) markami w kasach skarbowych bądź bezpośrednio bądź też za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności (konto Nr. 9000) lub Polskiej Krajowej Kasy pożyczkowej;

b) walutami obcemi wyłącznie w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Warszawie lub w jej oddziałach prowincjonalnych.

Kwoty zaliczki nieuiszczone w powyżej wskazanych terminach płatności, będą ściągnięte przymusowo wraz z karami za zwłokę oraz kosztami egzekucyjnemi określonemi w ustawie z dnia 9. marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31. poz. 189), przyczem 14-dniowy okres ulgowy obowiązywać nie będzie.

5506

IZBA SKARBOWA.

Rząd Ramsay-Mac Donalda.

Po ostatnich wyborach do angielskiej Izby gmin dających w swym wyniku niedwuznacznie negatywną odpowiedź na próby konserwatystów wprowadzenia ograniczeń wolnego handlu, przyszedł do steru rząd Labour-Party, stronnictwa po konserwatystach najliczniejszego, z Ramsayem Mac-Donaldem na czele. Wobec niemożności stworzenia rządu liberalnego, lub też rządu opartego na koalicji liberałów z konserwatystami stało się oczywistem, że zgodnie z panującymi w Anglji zwyczajami konstytucyjnymi król powierzy misję utworzenia gabinetu przedstawicielowi najsilniejszej liczebnie po konserwatystach, partji pracy. I tak też się stało.

Rządy objął Mac-Donald mimo, iż nie brak było niechętnych mu tak w obozie konserwatywnym jak i liberalnym, którzy w imię wspólnych interesów obu partji starali się niedopuścić do utworzenia tego rządu. Nie doszło jednak do tego, nawyki bowiem konstytucyjne tak dalece weszły w krew tego klasycznego w swym demokratyzmie społeczeństwa, że niepodobieństwem wydawało się ogółowi, by można jakąś partję, stojącą na gruncie państwowym a posiadającą odpowiednie warunki usunąć od rządzenia dlatego tylko, iż program jej nie uwzględnia lub też jest sprzeczny z pojęciami i interesami choćby silnych nawet grup politycznych.

I nie tylko ta przyczyna odgrywała rolę. Bo przecież nie byłoby niezgodnem z powyższymi zwyczajami, gdyby skoalizowana większość z liberałów i konserwatystów zechciała objąć odpowiedzialność za rządy w państwie. Takie koalicje niejednokrotnie istniały, a że w tym wypadku do niej nie doszło, że pozwolono przedstawicielowi dotychczas opozycyjnego, całkiem inne kryterja do poszczególnych zagadnień stosującego stronnictwa objąć rządy — w tem tkwić widocznie musiała inna głębsza przyczyna.

Tą przyczyną jest fakt, że żadna z dotychczas rządzących partji ani też obydwie razem, nie potrafiły znaleźć remedium na niedomagania życia powojennego w Anglji i w Europie. Stare wypróbowane i nie zawodzące dotychczas środki okazały się w tych wyjątkowych warunkach zawodnymi, wyłoniła się przeto konieczność sięgnięcia do zasobów energji świeżej i pozytywnie niezużytej, która dotychczas wyładowywała się po największej części w krytyce panujących systemów. W tem więc znaczeniu dojście do władzy partji pracy jest kapitulacją starych kierunków myśli politycznej przed nowymi a doniosłość tego faktu, powstałego na drodze ewolucyjnej, równa się w swych konsekwencjach zdobyczom powojennego przewrotu.

Rząd Mac-Donalda nie posiadając wystarczającego poparcia w swem stronnictwie, będzie musiał korzystać z pomocy liberałów. Ta zaś sięgać będzie do pewnych granic tylko, które będą ruchome zależnie od tego, czy partja liberalna będzie mogła zamierzeniom rządu przeciwstawić w danej chwili bardziej odpowiadający celowi plan.

Rolę opozycji obejmie dotychczasowa większość t. j. konserwatyści. Według zapowiedzi będzie to opozycja lojalna, programowa.

Nas obchodzi bezpośrednio zagraniczna polityka rządu Mac-Donalda. Musimy się do niej ustosunkować bez powziętych a priori uprzedzeń i niechęci. Leży to w naszym interesie, by nie zrażać sobie Wielkiej Brytanji, gdy na forum międzynarodowem załatwiać się będą nasze żywotne interesy. Anglja nie jest wprawdzie arbitrem w tych sprawach, ale jej głos — jak nas uczy doświadczenie — ma czasem decydujący ciężar. Czy ten chroniczny prymityw, jaką jest nasza dyplomacja, potrafi się do zmienionych warunków dostosować i bronić godnie interesów Rzplitej — pokaże przyszłość.

A. Ż.

—:::—

Decydujący zwrot w naprawie skarbu.

Maszyna drukarska wreszcie stanęła!

Kredyt P. K. K. P. dla skarbu państwa zamknięty. — Decyzja likwidacji P. K. K. P. — Rozporządzenie o zamknięciu kredytu weszło w życie z dniem 1. lutego.

Warszawa 1. II. (tel. wł.) (G). Dziś o godz. 3'30 odbyło się pod przewodnictwem prem. Grabskiego nadzwyczajne posiedzenie R. ministrów. Na posiedzeniu tem przyjęto projekt rozporządzenia prez. Rzplitej w sprawie zamknięcia kredytów dla skarbu państwa w P. K. K. P. oraz ustanowienia nadzoru nad działalnością P. K. K. P. w zakresie emisyjnem i kredytowym.

Po posiedzeniu R. Min. prem. Grabski udał się do Belwederu, gdzie wręczył prez. Rzplitej dekret treści następującej:

Art. 1) „Dla przygotowania likwidacji P. K. K. P. oraz nadzoru nad jej działalnością emisyjną i kredytową powołuje się radę nadzorczą do której wchodzą członkowie kom. organiz. banku polsk. oraz trzej członkowie przez nich za zgodą min. skarbu kooptowani".

Art. 2) „Kredyt dla skarbu państwa w P. K. K. P. na pokrycie niedoboru budżetowego zamyka się ze stanem zadłużenia z dniem 1. lutego br.; dalsze pożyczki z tego tytułu są wykluczone".

Art. 3) „Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się min. skarbu, który ustali w drodze rozporządzenia zakres działalności rady nadzorczej przewidywany w art. 1-szym niniejszego rozporządzenia".

Art. 4) „Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go lutego br." Dekret ten prezyd. Rzplitej podpisał.

Nemezis mści się.

Władcy czerwonej Rosji w śmiertelnej wzajemnej walce. — Czynne starcia między komisarzami. — Aresztowania. — Groźba rozruchów. — Rykow następcą Lenina?

Warszawa 1. II. (tel. wł.) (G). Z Londynu donoszą, że w sowieckim komitecie wykonawczym doszło do czynnego starcia między Kamieniewem i Preobrażeńskim. W związku z tem dokonano szeregu aresztowań. Przewidywane jest również aresztowanie Preobrażeńskiego. W masach robotniczych wywołało to zaniepokojenie; istnieje groźba rozruchów.

Walka, która toczy się za kulisami sowietów jest niezwykle zacięta. Stalin i Zinowiew pretendują do objęcia spadku po Leninie; do tych dwu nazwisk dołączają nazwiska Cziczerina — byłby to triumwirat.

Medjolan. 1. II. (AW). Według tutejszych pism w Moskwie nastąpić miał 1. bm. wybór Rykowa w miejsce zmarłego Lenina.

Rosja w przededniu przewrotu.

Trwożne zapowiedzi. — Groźba pogromu żydów.

Londyn (AW). Z Moskwy donoszą, że Rosja znajduje się w przededniu nowego przewrotu, krwawych rzezi, oraz pogromu Żydów. Fermenty te zostały spotęgowane sytuacją po śmierci Lenina, która pociągnęła za sobą rozkład partji komunistycznej. Nastrój w mieście podniecony, tak, że dla utrzymania porządku krążą po ulicach auta pancerne. Strwożona ludność żydowska tłumnie oblęga konsulat angielski, prosząc o wysłanie jej do Palestyny. Dzieje się to na skutek zapowiedzianej rzezi Żydów. Ludność żydowska uchodzi tłumnie z miasta celem przedarcia się za granicę.

—:::—

Bunt Bagdadu przeciw Anglji.

Zbuntowane miasto zbombardowane przez eskadrę lotniczą. — Panika i pożar. — U stóp zwycięzców.

Londyn (AW). „Univer. Tel. Agency" donosi z Bagdadu, że generalny komisarz angielski wydał wojskom angielskim nakaz zbombardowania miasta, jako karę za bunt przeciw imperjum wielkobrytyjskiemu. W związku z tem silna eskadra samolotów bombardowała Bagdad przez 24 godzin. W mieście wybuchła niesłychana panika, oraz cały szereg pożarów. W rezultacie udała się do komisarza angielskiego delegacja z prośbą o zaprzestanie bombardowania miasta, oraz z wyrażeniem gotowości poddania się rozkazom Anglji.

Wrzenie w Japonji.

Rozwiązanie parlamentu. — Zamach na pociąg.

Londyn (AW). Z Tokio donoszą o poważnych rozruchach politycznych. Powszechną uwagę zwraca tu rozwiązanie parlamentu z obawy przed otrzymaniem votum nieufności, a w konsekwencji przed upadkiem obecnego gabinetu. Silne wzburzenie wywołała wiadomość o zamachu na pociąg, którym jechało 25 posłów opozycyjnych. Zamachu dokonano przez podłożenie kamieni na szyny.

Ruch bonów podatkowych.

Warszawa 1. II. (tel. wł.) (G). Wszystkie izby skarbowe otrzymały już wyjaśnienia o obowiązkowem przyjmowaniu bonów podatkowych na poczet podatków. Posiadacze bonów, którzy nabyli je zaraz w pierwszych dniach po ich wypuszczeniu zyskali około 10 proc., które straciliby, gdyby gotowiznę odkładaną na podatki i opłaty skarbowe przechowywali w markach.

—:::—

Płacimy:

Frank waloryzacyjny 2. lutego	1830000
Frank waloryzac. na 3, 4 i 5 lut.	1830000
Frank kolej. od 1—15 II.	1900000
Frank pocztowy od 1—15 II.	1900000
Frank tytoniowy od 1.—8. II.	1840000
Dolar	9250000
List zwykły	200000
1 klgr. chleba	680000

Bank Polski.

Dnia 25. stycznia 1924. ogłoszono w Dzienniku Ustaw Statut Banku Polskiego. Ponieważ jest to instytucja, która ma uzdrowić naszą walutę, nie będzie od rzeczy podać do wiadomości jak najszerszych sfer szczegóły dotyczące sposobu organizacji tegoż Banku i z tego powodu przytaczam dosłowne brzmienie niektórych postanowień statutu:

Art. 4. Kapitał zakładowy Banku wynosi sto miljonów złotych przeliczonych na miljon akcji po sto złotych.

Art. 17. Prawo do jednego głosu na walnem zebraniu daje każde 25 akcji, jednakże nikt nie może mieć więcej niż 500 głosów.

Art. 25. Rada Banku składa się z prezesa Banku i Wiceprez. Banku mianowanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej oraz 12 członków Rady wybieranych przez Walne Zebranie.

Art. 27. Każdy członek Rady z wyboru winien przez czas pełnienia swych czynności posiadać w depozycie Banku conajmniej sto akcji zapisanych na jego własne nazwisko lub, jeśli jest reprezentantem osoby prawnej, na nazwisko tej osoby.

Art. 77. Akcje Banku i wypłacona od nich dywidenda i superdywidenda nie podlegają przez pierwsze 10 lat żadnym podatkom.

Art. 85. Majątek i dochód Banku jest wolnym od wszelkich podatków z wyjątkiem podatku od nieruchomości i podatku gruntowego.

Art. 86. Księgi Banku oraz wszelkie dowody wystawiane przez Bank i jego organa są wolne od opłat stemplowych.

W myśl ogłoszonych warunków subskrypcji wpłaty na akcje winny być uskutecznione w złocie lub walutach obcych licząc sto złotych franków równe 19.30 dolara. **Przy przyjmowaniu ogłoszeń niema ograniczeń dla obcokrajowców.**

Zorganizowanie Banku emisyjnego jest niewątpliwie faktem dla poprawy naszej waluty nader dodatnim, ale **niezbędnem jest usunąć popełnione błędy, które mogą mieć bardzo zgubne następstwa.**

Statut Banku wyklucza wpływ rządu na sposób prowadzenia Banku nawet w wypadku gdy udział rządu w kapitale zakładowym wyniesie aż do 40 proc. Możemy przeto ustalić że rząd nasz na Bank ten wpływu mieć nie będzie, dalej wyklucza statut udział w Radzie posłów, senatorów oraz urzędników w służbie czynnej.

Kto będzie więc rządził Bankiem Polskim?

Akcje kupić może tylko ten, kto złoży złoto lub obce waluty. **Przyzwoici Polacy złożyli złoto na skarb państwa już bardzo dawno i nie dostali na to nowet pokwitowania. Obce waluty posiadają kupcy sprzedający swój towar tylko w obcych walutach, banki, oraz czarna giełda. Że nie są to sfery, którym należałoby oddać w ręce losy naszej waluty i naszych finansów nie ulega żadnej wątpliwości**

Dla tych, którzy ze szkodą dla społeczeństwa gromadzili obce waluty, obowiązujące dotąd ustawy przewidywały jedynie prawo do więzienia. Obecnie mają otrzymywać prawo kupna akcji Banku Polskiego zwolnionego od wszelkich podatków i mają decydować o dalszych losach ekonomicznego bytu państwa polskiego.

Jest to niewątpliwie błąd który poprawić należy. **Akcje Banku Polskiego powinni mieć prawo nabywać także i ci obywatele państwa polskiego, którzy złota nie posiadają i stale zgodnie z obowiązującemi ustawami posługiwali się wyłącznie marką polską.** Natomiast sędzia śledczy powinien dokładnie badać pochodzenie obcych walut u tych obywateli, którzy usilują objąć kuratelę nad skarbem państwa polskiego.

Inż. Władysław Szaynok.

Twarde rozporządzenie.

Warszawa (AW). Grabski wystosował do wszystkich ministerstw i urzędów odezwę, zwracającą uwagę na konieczność zrównoważenia budżetów w lutym, jako niezbędnego warunku za przestania emisji marek polskich. Ministerstwo skarbu nie będzie pod żadnym warunkiem przyznawać kredytów dodatkowych, choćby to miało narazić na szwank interesy urzędów nie związanych z naprawą skarbu. Ministrowie i kierownicy urzędów będą sobiście odpowiedzialni za przekroczenie preliminowanych wydatków.

Sowiety uznane przez Anglję!

Urzędowe doniesienie radiostacji angielskiej.

Londyn, 1. II. (PAT). Komunikat iskrowy oficjalnej radiostacji angielskiej w Leafield. Rząd angielski uznał dziś formalnie rosyjski rząd sowietów. Przedstawiciel angielski w Moskwie Hodgson notyfikował dziś rządowi angielskiemu tę decyzję swojego rządu w nocie (Nota zawiera obok formuły uznania S. S. S. R. cały szereg dezyderatów i warunków, postawionych rządowi sowietów. Od wypełnienia tych warunków czyni rząd ang. zależne stałe uregulowanie wzajemnych stosunków angielsko-sowieckich — przyp. Red.).

Prof. Rybarski komisarzem spraw kredyt.

Warszawa 1. II. tel. wł. (G). Prez. Rzpltej podpisał nominację prof. Rybarskiego na stanowisko komisarza do spraw kredytowych. Od wczoraj prof. Rybarski objął urzędowanie i przystąpił do organizowania nadzwyczajnego komisarjatu.

Przesilenie gospodarcze w Krakowie.

Kraków (AW). Z powodu kryzysu gospodarczego wiele zakładów przemysłowych w Krakowie stanęło wobec groźby ograniczenia pracy, bądź zatrzymania ruchu. W najcięższem położeniu znalazł się przemysł budowlany i ziemny.

Subskrypcja rośnie!

Warszawa, 1. II. (AW). Min. Skarbu komunikuje: Subskrypcja na akcje Banku Polskiego rozwija się pomyślnie. Rezultaty pierwszych 3 dni pozwalają przypuszczać, że zamknięcie subskrycji nastąpi wcześniej niż przypuszczają. Do 31. stycznia r. b. wpłacono w całości na 1.200 akcji, wniesiono zaliczkę na 2.050 akcji. Pozatem zdeklarowano dużą liczbę większych zapisów. Między innymi przemysł cukrowniczy zdeklarował subskrypcję 8 i pół mil. złotych. Bank Przemysłowy w Poznaniu 400.000 złotych.

—:::—

Z życia i ruchu nauczycielskiego.

Ognisko lwowskie Związku P. N. S. P. — Opłatek. — Doroczne walne zgromadzenie.

Nauczycielstwo lwowskich szkół powszech. skupia się w „Ognisku“, gdzie znajduje nietylko ochronę praw zawodowych, ale również może w pewnej mierze zaspokajać potrzeby kulturalne, korzystając z bibljoteki i czytelni i słuchając odczytów każdej omal soboty. Ognisko lwowskie jest jednem z bardzo licznych odgałęzień Związku Pol. Nauczycielstwa szkół powsz., mającego już swą bogatą historję i duże zasługi około rozwoju szkolnictwa, ochrony praw zawodowych i podniesienia stanu godności nauczycielskiego.

Urządzony w lokalu Ogniska „opłatek“ dla członków, zgromadził przy skromnie zastawionych stołach nauczycielstwo Lwowa i powiatu. Uroczystość rozpoczął podniosłem przemówieniem prezes p. Mieczysław Opałek, który wspomniawszy o szkodliwych nastrojach w narodzie i zgubnych knowaniach przeciw Państwu, nawoływał nauczycielstwo do pracy, tembardziej, iż „obok haseł odbudowy kraju, odbudowy kultury materjalnej, równie donośnie rozbrzmiewać musi hasło odnowy duszy polskiej, odbudowy kultury moralnej. Nauczyciel — kończył mowca — wychować musi nowe lepsze pokolenie, a wtedy nie stanie już miejsca na dekadentyzm patrjotyczny i fałszywy Kordjan XX-go stulecia, nie będzie już spiskował w podziemiach kościelnych przeciwko własnej ojczyźnie“. Wśród śpiewu kolęd i zabaw towarzyskich spędzili zebrani kilka godzin przyjemnych.

W dniu 20. zm. odbyło Ognisko doroczne walne zgromadzenie poprzedzone odczytem p. Marji Jaworskiej na temat „Wychowanie obywatelskie w szkole“. Ze sprawozdania rocznego wyjmujemy garść szczegółów i cyfr: Członków liczy Ognisko 384, posiedzeń zwyczajnych odbyło 12, nadzwyczajnych walnych zgromadzeń cztery. Na zgromadzeniach tych przedstawiono i omówiono najżywotniejsze sprawy jak i nowy projekt uposażenia funkcjonarjuszów państwowych, sprawę automatycznego awansu, przeniesienia ciężaru utrzymania szkół na samorządy gminne, powiatowe i wojewódzkie, zakusów rządu do zmierzających do podporządkowania władz szkolnych, a tem samem i szkolnictwa władzom politycznym. Bibljoteka Ogniska liczy około 600 dzieł, odczytów wygłoszono 16, wycieczek krajoznawczych urządzono 6. Prócz tego rozszerzono doskonałe pisemko dla dzieci „Płomyk“, zasilano stale „fundusz wdów i sierót po nauczycielach im. Stan. Nowaka“, ściągano wśród członków 1 prc poborów na budowę drugiego sanatorjum naczycielskiego w Zakopanem. Budowa ta rozpocznie się już na wiosnę. Dla ochrony członków przed wyzyskiem handlarzy, założono składnicę towarową, z której każdy członek ma możność nabywania towarów po cenach możliwie niskich. Prezesem wybrano ponownie przez aklamację p. Mieczysława Opałka. Z powziętych uchwał najważniejsza brzmi: Walne zgromadzenie po wysłuchaniu sprawozdania reprezentanta Zarządu głównego w sprawie pokrzywdzenia starszych nauczycieli rozporządzeniem ministra oświaty Grabskiego i poczynionych starań w związku z tą sprawą ze strony Zarządu głównego — wzywa Zarząd główny do dalszych energicznych starań, celem usunięcia niesłychanej krzywdy, jaka spotkała najstarszych pracowników na niwie oświaty“.

—:::—

Z teatru.

Teatr Mały: „Ziemia nieludzka". Sztuka w 3 aktach Franciszka de Curela.

Jest to sztuka tzw. „wojenna", tendencyjna. Tendencja nie jest bynajmniej cechą, któraby samo przez się zamykała dostęp do terenów sztuki. Musi być jednakowoż — o ile o dzieło sztuki idzie — artystycznym wyrazem żyjącej w duszy indywidualnej, a więc nowej treści. Musi być wynikiem przeżycia, nowego zobaczenia problemu. Przyswojenie sobie z zewnątrz pewnych problemów, haseł, frazesów i eksploatacja ich artystyczna powołać może do życia mniej lub więcej zręczny fabrykat sceniczny lecz nigdy dzieło sztuki.

Ocenę „Ziemi nieludzkiej" obwarować się musi dwoma zastrzeżeniami. Tłómaczenie było ohydne, wołało o pomstę do nieba; tłómacz był na tyle ostrożny, że nie podał swego nazwiska do publicznej wiadomości. W każdem zdaniu parę błędów, urągających już nietylko artystycznej indywidualności dzieła, ale wprost grzeszących przeciw składni, poprawności, zdrowemu sensowi. W pewnej chwili Wiktorja mówi, że w kimś żyje jakowaś „ideja fiks". Nie znalazł się nikt, ktoby na te straszliwości zwrócił uwagę. Aktor nieraz nie jest w stanie przejść po przez te grudy i węzły bzdurstw i nonsensów tłómaczenia.

A po drugie niewłaściwe postawienie sztuki i obsada utrudniły dostęp do sztuki.

Z tem zastrzeżeniem zaryzykować można porównanie, że „Ziemia nieludzka" to bomba sceniczna, zrobiona inteligentnie, w sposób zbyt wyrozumowany i chłodny, niejako pigularsko-dentystyczny. Każdy wybuch bomby psychicznej omawia się, uzasadnia, obraca się na prawo i lewo, wierci się do znudzenia.

Sytuacja zasadnicza jest — że posłużymy się germanizmem — „wyciągnięta za włosy". We wsi lotaryńskiej, za frontem niemieckim, u starej pani Parisot, spotyka się niemiecka księżna krwi, krewna samego Wilhelma, z synem pani Parisot, szpiegiem francuskim. Walka — na zewnątrz i wewnątrz — zasad, patrjotyzmu, miłości i nienawiści, ufności i lęku, żądzy, miłości i pragnienia, konieczności mordu. Aż wreszcie matka zabija księżnę, syn ucieka, by wykonać swą misję, matka zginie z rąk Niemców.

W wystawieniu na pierwiastek ruchu, sensacji, bomby należało położyć bezwzględny nacisk. U nas to zrobiono odwrotnie. Wypiłowano, wyranżowano, wykropkowano pierwiastek dentystyczny. Sztuka stała się ciężka, pedantyczna, martwa.

Odtwórcy głównych ról nie dodali im uroku nie wzbogacili ich swą treścią, nie przybliżyli do słuchaczy.

P. **Czarnowska** — należy to podkreślić z całem przekonaniem i stanowczością — w rolach amantek salonowych jest absolutnie nie na miejscu, a wkładając swoją inteligencję, pracowitość, rutynę w te niedostępne dla siebie postacie, naraża siebie na dotkliwy zawód, a sztukę na niepowodzenie. P. Czarnowska ma wszelkie warunki po temu, by odznaczyć się w repertuarze charakterystycznym, bardziej popularnym, w zakresie ról, które reprezentują u nas pp. **Rybicka** i **Rowińska**.

P. **Żytecki** walczy ze swoim typem, z jego urokiem czy klątwą — jak kto woli. W walce tej ponosi klęski. Nie jest w stanie zdobyć się na szczerość, bezpośredniość, tempo. „Poglębia" kwestje, ranżuje, jest — najniepotrzebniej w świecie — sataniczny, histeryczny, zgrzytający, zadyszany. Nuży tą nienaturalnością i monotonją. Zdaje się nam, że ktoś równocześnie wierci nam dziurę w zębach i w brzuchu.

Z tych to powodów wysłuchanie „Ziemi nieludzkiej" nie należało do najmilszych i najłatwiejszych obowiązków.

Włodzimierz Jampolski.

Pożary na prowincji.

Spłonęła fabryka dachówek w Husiatynie i młyn w Kociubińczycach.

— Onegdaj spaliła się w Husiatynie doszczętnie fabryka dochówek inż. Władysława Szczęka wraz z urządzeniem łącznej szkody około 3.500 dolarów. Pożar powstał z powodu wadliwej budowy komina, a akcja ratownicza była utrudnioną z tego powodu, że fabryka stoi daleko za miastem, a ponadto gmina Husiatyn nie posiada ani straży pożarnej ani przyrządów do gaszenia.

Również z powodu nieostrożnego obchodzenia się z ogniem padł ofiarą pożaru młyn p. Antoniego Koziebrodzkiego w Kociubińczycach pow. Husiatyn wraz ze złożonem tam zbożem. Szkoda idzie w miljardy.

Przygwożdżenie nagonki endeckiej.

Warszawa P. A. T. podaje następujące pismo gen. Sikorskiego: W „Kurjerze Poznańskim" Nr. 27 z dnia 1 lutego 1924 ukazał się artykuł p. t.: „Konspiracyjne organizacje w wojsku polskiem", omawiający rzekome organizacje tajne w łonie armii polskiej. W związku z tym artykułem oświadczam, że wiadomość, podana przez „Kurjer Poznański", jakoby istniała „strażnica konspiracyjna organizacji gen. Sikorskiego", jest nieprawdziwa. Żadna organizacja tajna, związana z mojem nazwiskiem, nie istnieje. — Podp.: Władysław Sikorski, gen. dywizji, gen. inspektor piechoty.

Włoski kredyt dla Polski.

Rzym (AW). Tutejsze dzienniki donoszą o udzieleniu włoskiej pożyczki dla Polski w wysokości 100 miljonów lirów. Państwo polskie ma ustanowić zastaw na dobrach państwowych i monopolu tytoniowym.

Badanie płatniczej zdolności Niemiec.

Berlin (PAT) Członkowie komitetu rzeczoznawców, którzy przybyli do Berlina, zostali przyjęci przez kanclerza w obecności ministrów. Komitet rzeczoznawców zajmował się rozpatrywaniem dokumentów, dotyczących budżetu i finansów Rzeszy niemieckiej, zebranych i przedłożonych komitetowi przez rząd niemiecki.

Telegramy.

POLAK W MIĘDZYNAR. INSTYTUCIE ROLNYM

Rzym 1. II. (PAT). W międzynarodowym instytucie rolnym objął urzędowanie przedstawiciel Polski Dr. Radca Mikulski, który będzie brał udział w Komisji dla statystyki rolnej i handlowej i w Komisji kredytowej.

KURSA HISTORJI I LITERATURY POLSKIEJ W RZYMIE.

Rzym 1. II. (PAT). Odbyła się tu uroczystość inauguracyjna kursów historji i literatury polskiej dla księży polskich z Kanady i Stanów Zjednoczonych, zorganizowanych przez Tow. im. Mickiewicza. Wykładać będą profesorowie: Polak i Kocieński.

NOTA ANGIELSKA W SPRAWIE PALATYNATU

Paryż (PAT). „Chicago Trib." dowiaduje się, że ambasador angielski przedłożył wczoraj Poincaremu notę w sprawie Palatynatu. W nocie tej rząd angielski podobno nie godzi się na propozycje rządu francuskiego, aby sprawę tę przedłożyć konferencji ambasadorów.

BOJKOT WYBORÓW WE WŁOSZECH.

Medjolan (PAT). Socjaliści i komuniści postanowili nie brać udziału w wyborach do parlamentu.

WILSON CIĘŻKO CHORY.

Waszyngton (PAT). W stanie zdrowia b. prezydenta Stanów Zjedn. Wilsona nastąpiło pogorszenie.

NOWY USTRÓJ POCZT NIEMIECKICH.

Berlin (PAT). 31. I Od dnia 1. kwietnia poczta niemiecka będzie prowadzona za zasadzie przedsiębiorstwa prywatnego.

„Duch w mieszkaniu".

W najbliższych dniach rozpoczynamy druk noweli p. t.:

„Duch w mieszkaniu"

piórą Adama Nechaya, którego opowiadania, jak „Bata ion śmierci" i „Kawaler złotej szpady" wywołały wśród naszych Czytelników duże zainteresowanie. Jak tamte opowiadania, tak i **„Duch w mieszkaniu" operuje na pograniczu codziennej rzeczywistości i fikcji, prawdy i satyry.** Osnuty został na tle nader aktualnym, mianowicie tego tragikomicznego tańca, jaki wykonują właściciele kamienic i lokatorzy, przykuci do siebie węzłem mizerji mieszkaniowej. **To też niejeden z naszych Czytelników — znajdzie tam odbicie własnych przygód i pociechę, że bywają jeszcze gorsze.**

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. NPM. Gromnicznej; gr. kat. Ewfymiji W. Jutro rz. kat. F. E. 4 po 3 Kr., Błaż.; gr. kat. N. G. F. po Boh. — Wschód słońca 6·57, zachód 4·18.

TEATR WIELKI.

Sobota o 3 popoł. „Krakowiacy i górale" — wieczór „Danton".

Niedziela o 3 popoł. „Orlę" — wieczór „Tosca" z Zamorską i Mannem

Poniedziałek „Danton".

Wtorek „Pajace" i „Tajemnica Zuzanny".

TEATR MAŁY:

Sobota, niedziela, poniedziałek i wtorek „Ziemia nieludzka".

TEATR NOWOŚCI.

Sobota „Królowa Montmartru".

Niedziela, poniedziałek i wtorek „Katja tancerka".

Ze Lwowa.

Z powodu przypadającego święta uroczystego następny numer „Kurjera Lwowskiego" wyjdzie dopiero we wtorek rano.

— **We wczorajszej recenzji** z operetki „Katja tancerka" w ustępie, odnoszącym się do gry pni Miłowskiej, miało być wyrażenie: **wytworności**, a nie, jak błędnie złożono, trwałości.

— **„Tosca"**. W niedzielnem przedstawieniu tej opery tytułową partję śpiewa p. L. Zamorska. Partnerem jej jest Mann.

— **„Ziemia nieludzka"** grana będzie przez szereg dni z rzędu.

— **„Krakowiacy i górale"**. Ta komedjo-opera idzie dziś, w sobotę, po raz ostatni w najlepszej obsadzie. Ceny dramatu.

— **Wieczór ku czci Jana Kilińskiego.** W niedzielę 3 bm. odbędzie się w sali Stow. „Gwiazda" staraniem cechu szewców uroczysty wieczór poświęcony pamięci bohatera Warszawy, szewca-pułkownika Jana Kilińskiego. O życiu i czynach Kilińskiego mówić będzie r. Józef Białynia-Chołodecki. W programie wezmą udział: znana śpiewaczka p. Zofja Ciesielska, Tow. śpiew. „Echo", amatorska orkiestra „Gwiazdy" i zespół amatorski, który odegra dramat pt. „Wspomnienie". Początek o g. 7. Dochód przeznaczony na budowę pomnika J. Kilińskiego w Warszawie.

— **Z karty żałobnej.** We Lwowie zmarł wicedyrektor m. zakładów elektr. inż. Roman Januszkiewicz.

NEKROLOGJA.

— **Komitet opieki nad Siostrą śp. Generała Iwaszkiewicza** mieści się w gmachu Dow. Okr. Korp. we Lwowie, przy pl. Bernardyńskim l. 6. schody 7, piętro II. drzwi 127. Osoby pragnące pomagać w pracach komitetu zechcą się zgłosić u sekr. Komitetu p. porucznika Emila Krynickiego, pod powyższym adresem. Przyjmuje codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt tylko rano między 12 a 13.

— **W sprawie poborów emerytalnych** na raty rozesłano już okólnik do Izb skarbowych. Emeryci otrzymają za luty pensję z 1. stycznia br. powiększoną o 200 proc. dodatku drożyźnianego i zaliczkę na poczet należytości podług nowej ustawy a to pensję z 1. stycznia br. zwiększoną o 63 proc. wyrównania.

— **„Zjednoczenie“.** W niedzielę o 10-tej zebranie informacyjne dla członków i sympatyków o dotychczasowem stadjum wyborów do Rady Akademickiej.

— **Powszechne wykłady uniwersyteckie i politechniczne.** Niedziela 3. bm. Dyr. E. Nittmann: „Państwo Środka (Chiny) z obraz. świetlnemi. Poniedziałek 4. Prof. Dr Franke: O zapobieganiu rozwojowi zboczeń serca i naczyń krwionośnych z obraz. świetln. Wtorek i środa 5. i 6. bm. Prof. Dr. Joszt: O wyrobie cukru z obraz. świetlnemi.

— **Niedzielne Wykłady Hygieniczne.** W niedzielę 3. bm. o 11-tej w sali kina „Kopernik“ wykład prof. Dr. Steusinga z cyklu „O chorobach zakaźnych“. Przedmiotem wykładu będą choroby wywołane przez prątki, — dur powrotny, kiła i żółtaczka zakaźna.

— **Raut Lwowskiego chóru technickiego.** Nowością w bieżącym karnawale będzie Raut Lwowskiego Chóru Techn., który odbędzie się dnia 7. lutego w salach Kasyna i Koła Lit.-Art. Protektorat objęli pp. wicewoj. S. Zimny, gen. Jędrzejowski, p. rektor Fabiański. Sympatyczna drużyna śpiewacza ściągnie niewątpliwie na swój raut tłumy sympatyków, szczególnie, że postarała się o urozmaicenie programu zabawy. Z powodu ograniczonej liczby zaproszeń, radzimy wcześnie zapisać się na listę zaproszeń. Zgłoszenia przyjmuje się począwszy od 28. stycznia w Kasynie i Kole Lit.-Art. między 17—18 godz., do 5. lutego włącznie.

— **Egzamin dojrzałości dla eksternistów.** Do egzaminu w zakresie wymagań czteroletniego seminarjum naucz. dopuszczeni będą ci, którzy w r. 1923, mieli zezwolenie na zdawanie egzaminu dojrz. i z niego nie skorzystali, oraz ci, którzy od egzaminu odstąpili lub reprobowani. Egzamin odbędzie się tylko w Samborze, Stanisławowie i Tarnopolu. Eksterniści zaś, którzy nie mają poprzednich warunków, będą dopuszczeni do egzaminu dojrzałości w zakresie wymagań pięcioletniego seminarjum, jeżeli się wykażą, że mają 19 lat życia, że ukończyli w roku 1921 lub wcześniej 6 klas szkoły średniej, 3 kurs seminarjum lub 5 klasę wydziałową (tj. 9 klasę), albo mają egzamin dojrzałości ze szkoły średniej lub liceum, lub wreszcie mają 2-letnią praktykę nauczycielską w szkole powszechnej publicznej albo prywatnej z prawem publiczności. Egzamin dla tych eksternistów odbędzie się we Lwowie i w Stanisławowie. Podania należy wnosić do kuratorjum O. S. L. do 30. kwietnia br.

— **Tow. Lekarzy weterynaryjnych.** Posiedzenie naukowe odbędzie się we wtorek 5. bm. o godz. 6-tej w sali Nr. VI Akademji medyc. weter. 1) Lek. wet. Józef Kruczek: „Działanie środków odkażających na jad wścieklizny“, 2) Prof. Dr. Stefan Gajewski: „O promienicy“.

— **„Lwów wesoły i smutny“** teka karykatur art. mal. K. Kostynowicza oraz wystawa zbiorowa art. mal. Marji Bianki trwać będzie tylko krótki czas.

— **Echa rewizji i aresztowań.** Policja prowadzi jeszcze śledztwo w sprawie wrogiej przeciw państwu agitacji ukraińskiej partji soc.-demokr. Skonfiskowany materjał nie jest dotąd w zupełności przeglądnięty. Aresztowanych dwóch redaktorów pism partyjnych pp. Kalityńskiego i Czarneckiego odstawiono do więzienia, dwaj inni, co do których wydano nakaz aresztowania, zniknęli ze Lwowa.

— **Okradzenie senatora w pociągu.** Wczoraj odbyła się przed trybunałem orzekającym rozprawa przeciw Feliksowi Wąsowskiemu, konwojentowi kolejowemu, o zbrodnię kradzieży. Przydzielony on był do wagonu dla senatorów i posłów z Warszawy do Lwowa. Jeden przedział I. klasy zajęli senator Cieński i senator Czartoryski i ułożyli się do snu. Na przestrzeni między Kraśnikiem a Rozwadowem zginęła sen. Cieńskiemu z przedziału zarzutka, portfel z legitymacją senatorską, gotówka około 800.000 mk. i inne przedmioty. Dopiero w Przeworsku, gdy senator Kędzior, jadący w tym samym pociągu, znalazł w końcowej ubikacji pociągu portfel z legitymacją, lecz bez pieniędzy, stwierdzono kradzież. — Konwojent Wąsowski tłumaczył się, że zasnął w przedziale II. klasy i twierdził, że prawdopodobnie złodziej dostał się do przedziału przez okno. Potem dodał, że do wagonu poselskiego puścił jakiegoś funkcjonarjusza kolejowego, którego nie znał, lecz nie umiał wytłumaczyć, jak się ów tajemniczy jegomość z wagonu wydobył. Na tej podstawie Wąsowskiego oskarżono o kradzież. Bronił go dr. Żywicki. Ponieważ trybunał nie miał konkretnych dowodów winy, przeto Wąsowskiego uwolnił.

— **Ogień mieszkaniowy.** Skutkiem nieostrożności służącej, powstał wczoraj wieczorem, ogień w komórce należącej do mieszkania dra Fella, przy ul. Sykstuskiej l. 19. W chwili przybycia straży pożarnej płomienie przenosiły się już na drzwi prowadzące do mieszkania. Po dłuższej akcji ogień udało się zlokalizować.

— **Miał dobry gust.** Do bufetu w teatrze ruskim przy ul. Szaszkiewicza, należącym do Jana Wenkego, włamał się ub. nocy złodziej i skradł 5 kg. czekolady marki „Sarotti“ 4 flaszki likieru, 8 flaszek soku malinowego i 8 kg. rozmaitych wędlin. Wartość skradzionych rzeczy wynosi przeszło 100 miljonów.

Z całej Polski.

Wskutek zasp śnieżnych wstrzymano z dn. 30 stycznia aż do odwołania ogólny ruch na odcinku Kopyczyńce - Husiatyn linji Stanisławów-Husiatyn.

Dyrekcja krakowska zamierza także znieść ruch niektórych pociągów osobowych, a między innymi nocnych pociągów osobowych 16 i 17 pomiędzy Krakowem i Lwowem na odcinku Kraków - Rzeszów. Wagon sypialny prowadzonoby pociągiem Nr. 25, odchodzącym z Krakowa o godz. 19·25.

— **Dwa wielkie włamania w Krakowie.** Onegdaj w nocy dostali się włamywacze do składu jubilerskiego Franciszka Zająca w Rynku i po rozbiciu kasy ogniotrwałej i szafy zabrali wielką ilość biżuterji wartości 9.760 miljonów.

W trzecią noc po tem włamaniu okradziono w podobny sposób sklep złotniczy w Sukiennicach firmy Jakób Kwaśniewski. Wartość skradzionej biżuterji wynosi około 10 miljardów. — Ślady pozostawione przy włamaniu oraz sposób wskazuje, że w jednym i w drugim wypadku działała jedna i ta sama zbrodnicza ręka. Śledztwo prowadzone przez policję nie dało dotychczas rezultatu.

—:::—

Od Wydawnictwa.

Prenumerata miesięczna „Kurjera Lwowskiego“ wynosi od **1. lutego 1924.**

We Lwowie bez dostawy . . mkp. 4,500.000
We Lwowie z dostawą do domu mkp. 5 miljon.
Z przesyłką poczt. w całej Polsce mkp 5 miljon.
Zagraniczna . . . . mkp 6 miljon.

Prosimy uprzejmie o **najrychlejsze** nadesłanie prenumeraty celem uregulowania nakładu i o **wyrównanie ewent. zaległości.**

Nadesłane.

SPORT.

ZIMOWA OLIMPJADA W CHAMONIX.

Szwajcarja zajmuje pierwsze miejsce i mistrzostwo w wojskowym biegu narciarskim. Chamonix, 29. I. Wyniki w biegu narciarskim (wojskowym) są następujące: 1) Szwajcarja — czas 3 godz. 57 min. 12 sek.; 2) Finlandja — 3 g. 59 m. 40 s.; 3) Francja — 4 g. 18 m. 53 s.; 4) Czechosłowacja — 4 g. 19 m. 54 s. Wojskowa ekspedycja Polski i Włoch w tym biegu udziału nie brała. Widocznie Witkowski nie był dysponowany. Finlandja zajmująca drugie miejsce, została zdyskwalifikowana za nieprawidłowy bieg.

Węgry wysyłają na Olimpiadę paryską 95 zawodników. Na zebraniu węgierskiego komitetu olimpijskiego postanowiono wysłać na Olimpiadę 95 zawodników, w tem 17 lekkoatletów, 17 zapaśników, 9 pływaków, 12 szermierzy, 11 strzelców, 4 tenistów, 3 kolarzy, 13 wioślarzy, 3 gimnastyków i 3 przedstawicieli komitetu. Do tego nie wliczono piłkarzy, których udział i ilość już wpierw zadecydowano. Prawdopodobne jeszcze jest wysłanie bokserów i wodnych piłkarzy.

Z IGRZYSK OLIMPIJSKICH.

Chamonix (PAT). 1. II. W dzisiejszych zawodach w hockey Stany Zjednoczone pobiły Szwecję w stosunku 20:0.

Nadesłane.

Małopolski Bank kupiecki.

Istniejący we Lwowie od półtora roku Małopolski Bank kupiecki, przy którym grupuje się najpoważniejsze kupiectwo polskie, zwołał w środę po raz pierwszy swoich członków na walne zgromadzenie, które zagaił dłuższem przemówieniem jako prezes Rady nadzorczej radny m. Sudhof. Mówca stwierdził, że Bank, mimo bardzo ciężkie warunki, rozwija się znakomicie. Po powołaniu na sekretarzy pp. Tad. Czołowskiego i Teod. Skrzypka, zakomunikował prezes, że w zgromadzeniu bierze udział rejent Witwicki, poczem pp. Zygm. Pawłowski i Kistryn przedstawili kolejno sprawozdanie z działalności dyrekcji i wniosek na udzielenie absolutorjum. Po krótkiej dyskusji, w której zabierali głos pp. Hoszowski, Kierski, Zawadzki, Litwinowicz, dyr. Żmudzki, Dąbrowski i inni, udzielono dyrekcji absolutorjum, oraz podziękowanie za gorliwą i owocną pracę, w szczególności wśród ogólnego aplauzu przyjęto wniosek o złożeniu podzięki dyr. Zmudzkiemu.

Uchwalono 42% dywidendę dla członków, poczem przyjęto przedłożone przez pp. Litwinowicza i dyr. Bujaka wnioski w sprawie zmiany statutu i upoważnień dla dyrekcji.

Przyjęto też do wiadomości propozycję co do składu Rady nadzorczej, która składa się z następujących członków: Miecz. Czernak, Tad. Gustowicz, Edw. Hawranek, Stan. Kistryn, Jan Klimkiewicz, Aleks. Malimon, Jan Pawłowski, Zygm. Pawłowski, Kazim. Riedl, Jan Sudhof, Stanisław Wierzbicki, Stan. Wroński.

Dyrekcję Banku stanowią: Jan Bujak, Józef Halski, Wacław Żmudzki.

W przemówieniach sprawozdawczych, jakie wypowiedziano na zgromadzeniu, zaznaczono, że kupiectwo lwowskie zrozumiało oddawna, iż w walce o narodowy stan handlowego posiadania tylko oparcie się o własną instytucję finansową pozwoli mu wyjść zwycięsko. Zbiorowym wysiłkiem taka instytucja została raz już stworzona, lecz kupiectwo zostało z niej wyzute. Po krótkiej przerwie wysiłek został wznowiony, a jak świadczą wyniki — nie bezowocnie. Powstała nowa instytucja, jednocząca w sobie wszystko, co ze świata kupieckiego nie jest paskarstwem z ducha, lub paskarstwem z tradycji. Jedyną tragedją nowego przedsięwzięcia jest zupełny brak lokalu, a na ironję wprost zakrawa, że elita kupiectwa musi obecnie gnieździć się ze swoją instytucją w jednym oficynowym wynajętym pokoju, właśnie tuż pod bokiem wspaniałej siedziby, która niedawno jeszcze przez to samo kupiectwo niemal własnemi rękami została wybudowana.

Ze sprawozdania Rady nadzorczej wyjmujemy następujące szczegóły: Członków do 31 grudnia zr. samych protokołowanych firm kupieckich było 191. Obrót ogólny (w tym jednym pokoju!) przekroczył 287 miljardów. Udziały wynosiły zwyż 1 miljard, zabezpieczenie udziałów przed dewaluacją drugie tyle, rezerwy zwyż 300 miljonów. Bank jest instytucją dewizową, załatwia w pełnym zakresie wszelkie operacje bankierskie. Szczególniej rozwinął się dział przekazów zagranicznych i zleceń giełdowych, gdyż Bank, stojąc przedewszystkiem na straży interesów własnych członków, unika wszelkiej gry giełdowej, policza swym klientom oryginalne kursa z dobiciem dla siebie jedynie skromnej prowizji.

O rozwoju instytucji świadczy fakt, że podczas gdy obrót za cały czas istnienia do 31 grudnia z. r. wyniósł 287 miljardów, to za jeden tylko miesiąc styczeń b. r. (do dnia zgromadzenia) przeszło 350 miljardów.

Bilans na 1 stycznia br. przedstawia się następująco:

Stan czynny: Kasa 230,586.440, Banki 1.389,587.073, R-ki czek. 1.106,286.426, Weksle 704,000.000, R-ki otw. 4.072,162.752, Efekty 26,396.965, Towary 1,345.000, Urządzenie 1, Realność 1. Razem 7.530,364.658.

Stan bierny: Udziały 696,000.000, Rezerwy 187,550.000, R-ki czekowe 3.209,550.151, Wkładki oszczędn. 6,848.453, R-ki otwartego kredytu 606,914.699, R-k przejściowy 1.200,000.000, Odsetki przenośne 272,329.300, Podatek giełdowy 20,959.900 Pobrane czynsze 40,000.000, Opłaty stemplowe 78,302.774, Zysk za rok 1923 — 1.211,309.381. Razem 7.530,364.658 mp.

Rachunek strat i zysków przedstawia się w kwocie 3.662,996.525 mp.

Z czystego zysku wydzielono: Na fundusz zakładania sklepów polskich 20,000.000, Bratnią pom. wyższej szkoły dla handlu zagranicznego 10,000.000, Bratnią pom. słuch. polit. 10,000.000, Bratnią pom. słuch. uniwersytetu 10,000.000, TSL na oświatę kresową 10,000.000, Bursa im. Dekerta 10,000.000, Ochronki miejskie 10,000.000, Sieroty po repatrjantach 10.000.000, Fundusz wdów i sierót przy stow. kupców i młodzieży handlowej 5,000.000, Fundusz zapomogowy Kongregacji Kupieckiej 5,000.000. Razem 100,000,000 mp.

—

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 1. lutego.

+ **Wyjaśnienia do podatku majątkowego.** Min. skarbu wyjaśniło, że tego rodzaju pomieszczeń, jak piwnica, strych, sień, korytarz, spiżarka, przedpokój i t. p. nie należy uważać za „ubikacje", podlegające oszacowaniu w rozumieniu postanowień § 13. rozporządzenia II. min. skarbu z 15 listopada 1923 o ustaleniu wartości przedmiotów majątkowych (Dz. U. Nr. 123, poz. 996).

KURSA WALUT.

W czwartek wieczór kursa walut w obrotach prywatnych kształtowały się dość zwyżkowo. Za dolar płacono już 9.600. W piątek nastąpiło jednak uspokojenie. Przeciętny kurs prywatny wynosił 9.300. Natomiast na oficjalnej giełdzie lwowskiej robiono transakcje po 9.400 przy tendencji mocnej. Pewien niepokój wywołało ustanowienie franka kolejowego na luty na 1.900, z czego spekulanci wnioskują o zaprzestaniu interwencji rządowej i idącej za tem pewnej zwyżce obcych walut. Bezwzględnie jednak należy się spodziewać, że zwyżka taka byłaby drobna i nie nagła. Zresztą pewne wahania się walut byłyby normalnym objawem przed ostatecznem ustabilizowaniem marki polskiej.

OBROTY W AKCJACH.

Na piątkowej giełdzie podaż bardzo znaczna przy ożywionym stosunkowo ruchu. Niektóre akcje, jak Gafota, Oikos, Parowozy, Pezet straciły nieco na kursie. Ogólnie jednak kursa utrzymały się. W obrotach pozagiełdowych tendencja słaba.

Hipoteczny 3500, 3600. Pokred. 450, 500. Przemysłowy 2825, 2850, 2840, 2830, 2900, 2830, 2835. Z. B. K. 1850, 1800, 1775, 1850. Browary 36000, 36250, 36500, 37000, 36250, 36500. Chodorów 30000, 31250, 30500, 31250. Chybie 53000, 54000, 51000, 51500, 49000, 49500, drobne 56500, 58000, 59000. Cegielski 3500, 3400. Gafota 1700, 1750, 1600, 1675. Tohan 2400, 2500. Wawel of. sprz. 1200. Nafta 3050, 3100. Rakszawa 18250, 18500, 18750. Siersza gór. 32000, 31500, 31000. Tehate 14000. Tespy 36250, 36000, 36400, 36500, 36000, 35750. Trzebinia 4900. Zieleniewski 54500, 54000, 54700. Ćmielów 10600, 10700, 10500, 10750, 11000, 10500, 10000, 10400. Niemojowski 3500, 3450. Oikos 27250, 27000, 27000, 27500, 27300. Parowozy 2950, 2900, 2925. Pezet 850, 875.

Niekotowane: Azot 3050, 3100, 3075, 3200. Bk ziemian 400. Brugger 5200, 5300, 5150, 5250. Czechowice 1100, 1150, 1000. Czempińska huta 1800, 1850. Drożdże 7000. Elektr. n. Sanem 1200, 1100, 1150, 1125, 1100. Foresta 4400, 4350. Gazy 99000, 100000, 99000. Gazy zachodnie 66000, 65000, 64500, 64000, 63000. Gazolina 7000, 6800, 6700, 6600, 6650, 6600, 6625. Gazociągi 1350, 1325, 1300, 1275, 1230. Hydropol 375. Jaworzno 145000, 144000, drob. 153000, 154000, 155000. Len 6000. Lesienice 14000. Lechita 800, 850. Lokomotywy 8500, 8600, 8400. Nitrat 1700, 1800, 1675. Machlejd 6000. Nobel 6800, 6700, 6600, 6500. Olkusz 4000, 4100, 4200, 4300, 4350. Radziwiłł 22000. Rollindustria 1700. Schön 450000, 425000. Fitzner i Gemper 32000. Szkło w Krośnie 8000, 8500. Węglówki 235, 230, 240, 232, 228, nf. 215, 210.

KURS MONET.

Złoto: 20 kor. austr. 42,500.000 do 43,500.000, 20 frank. 37—38,000.000, 20 marek 45—45,500.000, 10 rubli 55—56,000.000.

Srebro: Kor. austr. 800—850.000, 5 koron od 4,125.000—4,250.000, guldeny austr. 2,125.000 do 2,250.000, ruble 3,500.000—3,750.000.

KURSA ZBOŻOWE.

Pszenica krajowa 73/74 ex 1923 — 36500000 do 38000000*). Żyto małopolskie 68/69 ex 1923 — 23500000—24500000*). Jęczmień małopolski browarniany 23000000—24000000. Owies małopolski 44/45 ex 1923 — 24500000—25500000.

Słoma prasowana 6000000—7000000 (okłotowa), siano słodkie krajowe prasowane 6500000—7500000 (luźne).

Ceny rozumieją się w markach polskich za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadowania.

*) Ceny szacunkowe bez transakcji.

AKCJE GIEŁDY KRAKOWSKIEJ.

Bk ziemski kred. 2150. Bk powszechny kred. 550. Przemysłowy 3100. Małopolski 3325. Zw. sp. zarobk. 25500. Tohan 3000. Pharma 3700. Impex 180. Br. Rolniczy 950. Ćmielów 10200. Zieleniewski 58000. Cegielski 3950. Parowozy 3000. Trzeb. żelazo 5100. Górka 92000. Siersza górn. 34500. Elektrownia 2250. Tepege 15600. Pol. Nafta 3200. Pokucie 2800. Krakus 8400. Chodorów 31500. Strug 8900. Syndykat kosz. 1400. Niemojowski 4500. Piaseccy 5600. Jaworzno 145000, drobne 170000. Gazy 90000. Chybie 57000. Szkło w Kr. 11000. Lokomotywy 8800. Nitrat 1550. Len 5900. Azot 3100. Węglówki 270. Żegluga 800. — Tendencja mocna. — (AW.).

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Waluty i dewizy zagr. zniżkowo; dolar 9.150; w dziale akcji obroty duże po kursach w dalszym ciągu zwyżkowych. — Tel. wł. (G).

Akcje.

Przemysłowy 2825. Wildt 720. Michałów 6800. Firlej 2650. Cegielski 3300. Ursus 5750. III. 5650. Pocisk 5300. Parowozy 2800. Żyrardów 925000. Pol. Nafta 2900. Tespy 33500. Chodorów 28500. Ćmielów 10000. — Tendencja zwyżkowa. (AW).

——::::——

Kursa giełdy lwowskiej.

Ż = żądają, T = transakcje. Zresztą: płacą.

A) Akc. Bank.	1 lutego	B) Akc. przem.	1 lutego
Akc. Związk. .	0000	Górka . . .	81000000
Dyskont Lw. .	—	Oikos . . .	27500000
Handl. Pozn. .	00000	Parowozy . .	T 2950000
Hipot. akc. . .	3600000	Patrja . . .	32000
Hipot. zemel. .	0 00	Pezet . . .	T 875000
Małopolski . .	0 00	Pocisk . . .	000000
Powszechny .	500000	Pol. Glob . .	000000
Przemysłowy .	2900000	Pol. Nafta . .	T 3050000
Ziemski kred.	1850000	Pol. Tow. Bud.	900000
B) Akc. przem.		Pol. Tow. H. .	T 2500000
Browar Lwow.	37000000	Rakszawa . .	18750000
Chodorów . .	310 0000	Siersza el. . .	0000
Karpalit . .	0000	Gór. Siersza .	32000000
Cmielów . .	1000000	Tepege . . .	000000
Portland z S. .	—	Tespe sól pot.	36500000
Galicia . . .	—	Zieleniewski .	54750000
Gafota ex . .	Ż1775000	Żegluga pol. .	0000

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 28	Warszawa 1 lutego	Zurych dnia 1 II.	Berlin dnia 1 II.
	Dewizy		
100 Mk. pol.	—10·—	—	—
1 funt. ang.	39000000	24·81	18145250
100 frs. fran.	43250000	26 00	198244
100 fr. szwaj.	160500000	100·00	731825
100 frc. belg.	38000000	23 83	174435
100 K czesk.	26100000	16·65	122554
100 K węg.	—·—	0·0200	000
100 K austr.	13000	0·0081	59649
100 M niem.	00000	0135	100·00
1 Dolar am.	9250000	5·76	4210500
100 Lir wł.	40500000	25·15	194209
100 Lei rum.	000	2·93	00·00
100 guld. hol	350000000	215 90	1573737
100 K norw.	—·—	78 75	62348
100 K duńsk.	—·—	94·10	751118
100 K szw.	(AW)	151 60	1109220
Frank złoty	1825000	(AW)	(AW)
Miljonówka	500000		

Pierwszorzędna kawiarnia „RENESANS"

po zupełnym odrestaurowaniu i po oczyszczeniu z giełdy poleca się P. T. Publiczności. Codziennie wieczorem — koncertuje orkiestra wojskowa 40 pp. w pełnym składzie. — Miłe rendez-vous świata eleganckiego. 1084

Konkurencja

5412 najtaniej i w najlepszych jakościach buciki własnego wyrobu, udziela dla P. T. Pań i Panów urzędników — — na dogodne spłaty. — Pracownia i handel skór — —

Piotra Srokowskiego Lwów, Gródecka 29. Przyjmuje do naprawy kalosze i śniegowce wulkanizuje parowo.

Na liczne zapytania zamiejscowe podajemy do ogólnej wiadomości, że

Udziały przedsiębiorstwa „GUMA"

Fabryka wyrobów gumowych i celluloidowych Ska z ogr. odp. we Lwowie z kapitałem zakładowym — 80.000 Złp. równych frankom szwajcarskim —

są do nabycia

w Polskim Banku Krajowym we Lwowie i oddziałach Andrychów, Biała, Cieszyn, Drohobycz, Kołomyja, Przemyśl, Równe, — Stanisławów, Tarnów i Żywiec —

oraz

Banku Naftowym S. A. we Lwowie Leona Sapiehy 3.

1. Udział wynosi 10 złp. równych 10 frankom szwajcarskim według kursu dewiz w dniu wpłaty. Wpłata może nastąpić przy jednym udziale w 2 ratach, przy zgłoszeniu więcej udziałów w 4 ratach miesięcznych. — Prospekty i deklaracje do otrzymania w powyższych Bankach. 5499

Ostatnie nowości

Lornetki!

Ostatnie nowości

Buscha, Oigee, Deraisme holmont, Lorgniony najnowsze rococo po najtańszych : : cenach tylko u firmy : :

Schall i Eichler

Lwów, pl. Marjacki 7.

pod Kawiarnią de-la-Paix
— wejście przez bramę. —

1650

ŁYŻWY -- SANKI
WAGI STOŁOWE
POLECA
Alfons MENŠIK
Lwów, Wałowa 11.

1637

CZYTAJ PAN!

Ceny wciąż idą w górę, podróż droga i uciążliwa, więc chcąc dać możność wszystkim skorzystać z nabycia z najtańszego źródła potrzebnych dla siebie towarów postanowiłem wysłać każdemu **pocztą za zaliczką** nawet bez zadatku z wielkiego zapasu znajdujących się u nas na składzie **resztek** materjałów najwyższych gatunków nadających się na śliczne męskie ubrania.

CENNIK TOWARÓW.

Gatunek	I.	za 3	metry na ubrania	20,000,000 mk.
„	II.	„ 3	„ „ „	30,000.000 „
„	III.	„ 3	„ „ „	40,000.000 „
„	IV.	„ 3	„ „ „	60,000.000 „
„	V.	„ 3	„ „ „	75,000.000 „

Komplety podszewki pod ubranie 15 i 25 miljonów mk. Również wysyłamy po najtańszych fabrycznych cenach: PŁÓTNA białe i deseniowe na bieliznę, pościel i poszewki po 2,000.000, 2,500.000 i 3,000.000 mk. metr.

TYK różowy i czerwony na wsypy w najwyższym gatunku po 2,500.000, 4 i 5 miljonów za metr.

ZEFIR angielski w ładne desenie na dzienne koszule po 2,500.000 i 3,000.000 mk. za metr.

PRZEŚCIERADŁA białe po 9, 10 i 12 miljonów za sztukę.

CAJGI nie do rozdarcia w noszeniu na ubrania męskie, damskie i dziecinne podwójnej szerokości po 5, 6, 7 i 8 miljonów za metr.

KAPY na łóżka w najpiękniejsze desenie i kolory po 8, 10 i 12 mil. mk. za sztukę.

OBRUSY kolorowe po 10, 12 i 15 miljon. za sztukę.

NOWOŚĆ FROTE-EPONŻ w ślicznych deseniach na eleganckie damskie kostjumy i suknie na wiosnę i lato po 7, 8 i 10 miljonów za metr.

KORCIKI zdatne na praktyczne suknie i kostjumy wiosenne po 4, 5, 6 i 8 miljonów za metr.

SZEWIOTY damskie w dobrym gatunku podwójnej szerokości we wszystkich kolorach po 5, 6, 8 i 10 miljonów za metr.

UWAGA. Kupujący absolutnie nie ryzykuje, gdyż jeżeli towar się nie spodoba, przyjmujemy takowy z powrotem i zwracamy natychmiast pieniądze.

Ceny podane z zastrzeżeniem.

Przyjeżdżających do Łodzi uprzejmie prosimy o łaskawe zwiedzenie naszego składu.

Zamówienia prosimy adresować:

SKŁAD FABRYCZNY
M. BRYL, W ŁODZI
ul. Piotrkowska 56,
w podwórzu. 2138

OKAZJA!

Używane koce na konie po **2 milj. Mp.** sprzedaje, tudzież kupuje i przyjmuje w komis używane futra, ubrania bundy etc. firma **SONNTAG**
Magazyn używanej i nowej konfekcji Lwów, ul. Kopernika 16.

Posady i prace.

Potrzebny agent do robienia zamówień, za prowizją na specjalne sery. Adres: Serownia, Jarosław, Kraszewskiego 31. 5503

Ogrodnik, Polak, żonaty bezdzietny, zdolny fachowiec w średnim wieku, poszukuje posady. Podejmie się pod gwarancją wszystkiego co wchodzi w zakres ogrodnictwa, założenia sadów, parków, inspektów, kwietników również jarzyn na sprzedaż. Łaskawe zgłoszenia z warunkami pod „Ogrodnik" w domu Antoniny Bilińskiej wieś Kluwińce osp. Chorostków. 5514

Nauka i wychowanie.

Niemieckiej konwerzacji literatury korespondencji wyucza szybko rutynowana nauczycielka „Hermina" Administracja „Kurjera". 5500

Różne.

Unieważniam zgubioną książeczkę W. P., wystawioną na moje nazwisko przez P. K. U. we Lwowie, oraz z dokumentami cywilnemi. Stanisław Kaliczak. 5513

Przyjmuje kalosze do naprawy pod gwarancją, Sykstuska l. 60, Szpak.

DOBROWOLNA LICYTACJA

mebli

sypialnia pojedyncza mahoniowa fotele, stolik, kanapa, garnitur toaletowy itd. odbędzie się 4. lutego br. o godz. 4. Fredry 8. drzwi Nr. 2.

Zarząd Hali Aukcyjnej.

5508

I UŻYW. TRAK PIONOWY szer. ram. 650 m/m fabr. Fleck, Lipsk. — I. UŻYW. TRAK PIONOWY, szerokość ramy 800 m/m fabrykat Blumwego wraz z przynależnościami. — 1 HYBLARKA WALCOWA na 500 m/m. — 1, SZPUNTÓWKA PODWÓJNA. — I. SZLIFIARKA do ostrzenia pił. — I. SZLIFIARKA autom. do ostrzenia noży. — I. SZTANCA do zębiania pił. — **8 metrów** TRANSMISJI wał średnicy 100 m/m, łącznie 3 kół transmisyjnych, łożysk i t. d. **sprzedaje**: BIURO HANDLOWE Ignacy RADOSZEWSKI, Bydgoszcz Jagielońska 35. Telefon 1319. 1290

ENIA **Farbki do jaj wielkanocnych w 8 kolorach** polecam na obecny sezon.
Reklamowy karton zawiera 400 paczek. Plakaty do dyspozycji. Wysyłka odwrotna.
T. RZYMKOWSKI Toruń Mokre (Pom.)
Fabryka chem.-techn. prep. 5395

Najlepsze gatunki obuwia

po najniższych cenach sprzedaje firma **Schnapek, Thiman i Bracia Eichman**

Składy obuwia

Gródecka 1. i Żółkiewska 17.

1616

„OLKA" Lwów, Rynek 35

specjalny skład pończoch i wyrobów trykotowych sprzedaje **tylko** pończochy skarpetki, rękawiczki, bieliznę, — — trykotową i wyroby wełniane. — Ceny konkurencyjne! — —

Na raty!

Suknie wełniane, Trykoty jedwabne, Płaszcze, swetery, bieliznę, pończochy itp poleca najtaniej

Magazyn Konfekcji Damskiej „PARYŻANKA", Lwów, Pańska 22.

Na raty!

1670

Nakładem Lwowskiej Spółki Wydawniczej, Sp. z ogr. odp. — Drukiem A. Goldmana, Sykstuska 19, Tel. 874. — Odpowiedzialny redaktor Tadeusz Strokoski